

תת"ע 737/01/18 - מדינת ישראל נגד קריגר מיכאל-שרלוק

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

תת"ע 737-01-18 מדינת ישראל נ' קריגר מיכאל-שרלוק

לפני כבוד השופטת שרית קריספין
המאשימה:
נגד

הנאשם:
קריגר מיכאל-שרלוק

החלטה

בפני בקשת הנאשם, לחיוב המשיבה בהוצאות, מכוח הסמכות הקבועה בסעיף 80 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן - חוק העונשין).

ביום 15.1.18, התייצב המבקש, לראשונה, בבית המשפט, כתב האישום, שייחס לו עבירה של נהיגה במהירות מופרזת - דו"ח מצלמה, מיום 17.5.17, הוקרא בפניו והמבקש טען: " לפני חודש וחצי שלחתי מכתב למרכז לפניות נהגים, גם ניסיתי לשלוח אימייל. השעה והיומן שלי לא מתאים לי. ראיתי את התמונה, היא לא ברורה. לא ברור השעה, כי בשעות האלה אני ישן. אין אנשים אחרים שנוהגים ברכב שלי".

התיק נקבע לשמיעת ראיות ליום 20.3.18 ובמועד זה, בחרה המשיבה למחוק את כתב האישום, אף כי המבקש מיאן לחזור בו מכפירתו ובנסיבות אלה, זוכה המבקש מהמיוחס לו.

ב"כ המשיבה נימקה את מחיקת כתב האישום בכך, שנפלה טעות בזיהוי מספר הרישוי של הרכב המצולם.

באותו מעמד, טען המבקש, כי נדרש להטריח את עצמו ולהקדיש זמן להשגת ראיות התומכות בטענתו, כגון, חוות דעת מז"פ לענין סוג הרכב המצולם וכן, הגיש תלונה במשטרה ולכן, על המשיבה לפצותו.

לטענת המשיבה, אין מקום להטיל עליה הוצאות, שכן, מדובר בטעות בתום לב ומרגע שנתבררה הטעות, פעלה לביטול כתב האישום, עוד טרם דיון ההוכחות, אך המבקש, לא שיתף פעולה והתייצב במועד שנקבע, ללא צורך ממשי.

לשיטת המשיבה, בנסיבות אלה, אין המבקש זכאי להוצאות על פי סעיף 80 לחוק העונשין ולא מתקיימות נסיבות אחרות, המצדיקות תשלום הוצאות, כאמור ולכן, יש לדחות את הבקשה.

דין והכרעה

ברע"פ 4121/09, שגיא נ' מדינת ישראל, סקר בית המשפט העליון את ההלכה הנוהגת באשר להטלת הוצאות הגנת נאשם על המדינה, בהקשר להליך בבית המשפט לתעבורה וקבע כך:

"מנוסח סעיף 80 לחוק העונשין עולות שתי עילות שבהתקיימן עשוי נאשם אשר זוכה בדין לזכות בפיצוי. העילה האחת, עניינה כי לא היה יסוד להאשמתו של הנאשם, ואילו השניה עניינה בכך שהתקיימו "נסיבות אחרות המצדיקות זאת" ... אולם חשוב להדגיש כי "גם מי שחלף על פני אחת משתי משוכות אלה אינו זכאי לפיצוי אוטומטי. לשון הסעיף קובעת כי בית המשפט 'רשאי (...)' לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו ופיצוי על מאסרו או מעצרו". סעיף זה הוא אתר של איזון בין שיקולים נוגדים. מחד יש להביא בכלל חשבון הנזק שנגרם לנאשם בעקבות ההליך הפלילי שנכפה עליו... הליך פלילי מביא עמו פעמים רבות גם פגיעה בקניינו של הנאשם, באשר הוא כרוך ברגיל בעלויות כספיות ניכרות, בין אם על שום הצורך לממן את הוצאות ההגנה המשפטית, בין אם לאור פגיעה אפשרית ביכולת ההשתכרות של הנאשם, לאורך המשפט ולפעמים גם לאחריו. מאידך, יש להביא בכלל חשבון את האינטרס הציבורי המשמעותי באכיפת החוק. לציבור בכללותו יש אינטרס משמעותי כי גורמי אכיפת החוק יעשו את מלאכתם נאמנה ללא חשש, למען שמירתה של מדינת ישראל כמדינת חוק".

בית המשפט העליון קבע כי: "העילה "לא היה יסוד להאשמה" היא עילה מתוחמת צרה ודווקנית ביותר. הטוען לקיומה של עילה זו צריך להוכיח "מצב קיצוני של אי סבירות בולטת" בהעמדתו לדין ולא די בחוסר סבירות סתם .. גישתו של בית משפט זה היא שלרשויות התביעה מרחב שיקול דעת רחב ביותר בבחינת הראיות, ולכן התערבותו של בית משפט זה בשיקול הדעת של רשויות התביעה בדבר חומר הראיות תהא מצומצמת מאד, ותתאפשר רק מקום בו העמדה בדבר משקל הראיות תהא בלתי סבירה בעליל ובאופן קיצוני".

באשר לעילה השנייה בדבר "נסיבות אחרות המצדיקות" פיצוי, קבע בית המשפט העליון בפס"ד שגיא, כי היא: "מתאפיינת בעמימות שנועדה להקנות לבית המשפט שיקול דעת רחב האם יש מקום להעניק פיצוי לנאשם שזוכה... ישנם שלושה סוגים של נסיבות: נסיבות שעניינן הליכי-המשפט בכללם; אופי זיכוי של הנאשם ונסיבותיו האישיות של הנאשם (נסיבות חיצוניות למשפט)".

במקרה שבנדון, לא מצאתי "מצב קיצוני של אי סבירות בולטת" בהתנהלות המשיבה, אך מצאתי, בנסיבות המקרה, כי יש הצדקה לפיצוי, סמלי, למבקש, בגין ההליך שהתנהל בפני.

לא ייתכן חולק, כי רשלנותו של מפענח התמונה, שלא דקדק בפענוח מספר לוחית הרישוי, הביאה לפתיחת ההליך המשפטי כנגד המבקש.

אציין, כי התמונה הוצגה בפני על ידי התובעת ועל אף העובדה, כי מדובר היה בהעתק, ניתן היה להבחין בבירור, כי מספר הרכב אינו זהה למספר שנרשם בדו"ח וחזקה כי מפענח התמונה, אשר ראה את הצילום באיכות טובה פי כמה,

מזה שהוצג בפני, יכול היה, בלי מאמץ רב, להבחין במספר הרישוי הנכון.

מנגד, המבקש לא הציג כל ראיה לעניין הוצאות שהיו לו, בהקשר להליך שהתנהל בפני ובחלוף שני דיונים בלבד, זוכה מהעבירה, זאת לאחר שנמנע מלטעון טענה ברורה כנגד מספר הרישוי המופיע בתמונה או סוג הרכב המצולם, דהיינו, לא פעל ל"הקטנת הנזק" ולעניין זה, נאמר ברע"פ 960/99 מקמילן נגד מדינת ישראל:

"עשויים להיות מצבים, ברוח אלה המוזכרים בהנחיות האנגליות שנידונו לעיל, שבהם לא ייפסקו הוצאות או פיצויים גם לנאשמים שזוכו זיכוי מוחלט, או שסכום ההוצאות והפיצויים שייפסק יהיה מופחת. כך, למשל, הוצאות או פיצויים עשויים להישלל מנאשמים אשר נקבע כי העידו עדות שקר, או מכאלה שנמנעו מלמסור בעוד מועד, או מלמסור בכלל, את גרסתם או ראיות שהיו בידיהם לחפותם".

בית המשפט העליון ציין כי ההליך בבית המשפט לתעבורה מצוי ברף התחתון של פגיעה בזכויותיו של נאשם.

עוד אמר בית המשפט העליון בעניין שגיא: **"בסיכומי של דבר, חשוב לחזור ולהדגיש כי סעיף 80 נוקט בנוסח כי בית המשפט "רשאי" לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו. המילה רשאי איננה בגדר סרח עודף מילולי מיותר, היא באה לסייג ולהקנות לבית המשפט שיקול דעת בגדרי סעיף 80, בו שיקולים רבים מתחרים על הבכורה, ולמתן הפיצוי יכולות להיות השלכות רוחב שיש להביא בכלל חשבון".**

מכל האמור לעיל, אני נעתרת לבקשה ומורה למשיבה לשלם למבקש פיצוי בסך 500 ₪ וזאת, עד ליום 1.5.18.

זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, כ"ז ניסן תשע"ח, 12 אפריל 2018, בהעדר הצדדים.